

A KÖZGÁZ A FIGYELEM ELŐTERÉBEN

INTERJÚ LÁNCZI ANDRÁSSAL, A BUDAPESTI CORVINUS EGYETEM REKTORÁVAL

Április 4-én a Budapesti Corvinus Egyetem E épületének IV-es előadójában mutatta be rektori programját Dr. Láncki András. A filozófus, politikatudós, egyetemi tanár, a filozófiai tudományok kandidátusa, a Budapesti Corvinus Egyetem rektora és Politikatudományi Intézetének vezetője, a Századvég Alapítvány elnöke. 1956. május 18-án született: A Köz-Gazdaság olvasói számára az elhangzottak alapján foglalmaztuk meg kérdéseinket.

A Budapesti Corvinus Egyetem fennmaradása körül sokáig különféle álláspontok keringtek. Az Ön pályázata azt az üzenetet is hordozza az egyetemi polgárok számára, hogy az intézménynek egyértelműen van jövője. Hol látja a fordulatot az egyetem megítélésében?

A Közgáz mindig is a figyelem előterében állt, mivel a gazdasági és politikai elit egyik legfontosabb utánpótlási bázisa volt. Ez ma sincs másként, ráadásul politikai értelemben sem egyoldalú a kép, hiszen olyan politikusok végeztek itt, mint a jelenlegi kormány egy-két tagja: *Varga Mihály*, *Szijjártó Péter*, vagy az MNB jelenlegi elnöke, *Matolcsy György*. De történelmi okokból a baloldali politikusok között is bőven találunk Közgázon végzeteket. Nem az a kérdés, hogy az egyetem fennmarad-e, hanem az, hogy milyen formában. A Közgáz elvileg képes volna akár önfenntartóvá is válni, azaz magánegyetemé alakulni egy bizonyos idő után. Ez nem cél, csak lehetőség. A jelenlegi Közgáznak modellé kellene válnia az egész magyar felsőoktatás számára: megmutatni, hogy az állammal folytatott állandó perlekedés helyett, miként válhat egy felsőoktatási intézmény dinamikussá, sikeressé és nemzetközileg ismertté.

Az egyetemet Ön egy polisznak tartja, – ahogyan ezt rektorjelölti meghallgatásán is megfogalmazta – ami az arisztotelészi meghatározás szerint azt is jelenti, hogy önmagában elégséges. Ennek hangsúlyos része az akadémiai függetlenség. Ön szerint mit jelent pontosan ez a függetlenség és hogyan lehet ezt megőrizni?

Minden metafora arra szolgál, hogy egy jelenség – esetünkben a Közgáz – valóságos, virtuális és szimbolikus jelentését meggrajzoljuk. Az akadémiai függetlenség intellektuális tisztességet jelent, a valóság tudáson keresztüli megismeréséhez való elköteleződést. A tudásnak koronként eltérő értelme van, ma sem spórolhatjuk meg, hogy erről gondolkodjunk, beszéljünk, mert enélkül egy egyetem foglyává válik különféle dogmáknak és rossz konformizmusnak, rosszabb esetben intellektuális nihilizmusnak. Elsősorban ettől kell függetlenítenie magát egy egyetemnek. Másrészt, minden egyetem egy konkrét társadalmi, politikai és gazdasági környezetben létezik. A Közgáz egész története egy többé-kevésbé sikeres lavírozási



folyamat a politikai, gazdasági és intellektuális valóság között. Most – úgy látom – itt az ideje közeledni az intellektuális függetlenség irányába, a többi kérdés inkább pragmatikus-elvi síkon zajlik, de végső soron minden attól függ mennyire képes az egyetem sikereket felmutatni. A siker és az intellektuális tisztesség az, ami legitimál.

Pályázatában és rektorjelölti meghallgatásán is kiemelte, lezárult az a korszak, amikor ezt a térséget csak tranzíciós szempontból lehetett jellemezni, Magyarországnak meg kell jelenítenie önálló geopolitikai szerepét. Hogyan érti ezt, és mi lehet ebben az egyetem szerepe?

Igen, úgy látom, hogy térségünk tranzitológiai érdekessége elhomályosult, viszont a potenciálja egyre érdekesebb kérdéseket vet fel. Mit jelent az EU-n belül feltörekvő gazdaságnak lenni? Vannak történészek, akik szerint éppen visszarendeződően van a régi Európa térképe a belső különbségek tekintetében. Közép-Európa újra érdekes és fontos lesz, mert ez a régió képes szellemi-intellektuális értelemben megújulást, ötleteket, innovációt hozni egész Európának, sőt, az egész világnak, ahogyan tette ezt például a XIX–XX. század fordulójának környékén is. Ha nem tudjuk megmutatni, milyen potenciál van bennünk, akkor senki nem fog érdeklődni irántunk – nem lesz elég érdeklődő külföldi hallgató, nem fognak jelentős tudósok az országba jönni, a források el fognak kerülni bennünket.

Szintén a rektorjelölti meghallgatáson emelte ki, hogy az egyetem 1948 óta milyen névváltozásokon ment keresztül, ezzel is érzékeltetve intézményünk hányattatásait. Ön szerint mi teremtette vagy teremti meg mindezekkel együtt az egyetem kontinuitását? Miben azonos ez az intézmény egykori önmagával? Ez már csak azért is fontos kérdés, mert alumnusaink kötődését az intézményhez ezen az azonosságon keresztül lehet megteremteni.

A Közgáz jelentősége összefügg a modern értelemben vett társadalomtudományok felemelkedésével. Nem régóta különböztetjük meg a humán- és társadalomtudományokat. Ma azonban a modern tudományos módszertanok világában igen nagy erőfeszítést kell tenni, hogy érvényes, használható tudásra tegyünk szert. Mindennek az alapja a matematikai-statisztikai eszközök alkalmazása, folyamatos csiszolása. Az egyetem történetét fölfoghatjuk az egyre inkább önmagára találó és ismerő, társadalomtudományi ismeretekhez és módszertanhoz való állandó alkalmazkodási és tanulási folyamatként is. Ideológiai és politikai akadályok persze mindig is léteztek, de a tudás kialakításának mindig megvoltak a maguk saját mércéi, morális szabályai. Azért fontos tisztában lennie az egyetemnek saját múltjával, hogy tudja, milyen irányban érdemes továbbhaladni. Ebben nagy szerepe van az egyetem alumni közösségének, melyet be kell vonni a napi oktatási folyamatba is.

A Corvinus Egyetem méreteinél és szakmai irányultságánál fogva is mindig segítette a különböző egyetemek közötti együttműködést. Mi az elképzelése, lehet-e, és ha igen, akkor milyen területen együttműködést kialakítani a Műegyetemmel és a Nemzeti Közszolgálati Egyetemmel?



Mivel elképzelésem szerint a Közgáznak Közép-Európa első számú egyetemévé kell válnia, a társegyetemekkel e cél jegyében kell a kapcsolatokat alakítani. Az említett egyetemek profilja csak részben esik egybe a Közgázéval, vagyis nem a rivalizálás, hanem a kölcsönös előnyök mentén érdemes a kapcsolatokat alakítani.

Ön fontosnak tartja az egyetem hangsúlyosabb jelenlétét a tudományban és a tudománykommunikációban. Miért tartja ezt lényegesnek, és milyen eszközöket tartana szükségesnek ehhez?

A mai társadalomban senki nem engedheti meg magának, hogy nem értelmezi mások számára is azt, hogy mit akar, mit miért csinál. Ez alól a tudomány sem kivétel, főként, mert jelentős részben közpénzből tartja el magát. Van tehát egy közösség iránti morális kötelessége, hogy igazolja, mire költi a közösségtől kapott pénzt. Ugyanakkor a tudománynak ismeretterjesztő funkciója is van: ez a természettudományokban jobban működik, a társadalomtudományokban viszont akadozik. Van tudományfilozófiai aspektusok is: mit csinálnak ma a tudományok, továbbá, miért hasznosak vagy mire jók a társadalomtudományi kutatások. Ugyanakkor a tudománykommunikációnak szervezési feladata is van: oly sokan, oly sokfelé utaznak, tartanak előadásokat, szemináriumokat, hogy a tudomány önmagában képtelen az önmenedzselésre. Mindezen feladatok a tudománykommunikációban összpontosulnak.

Köszönjük az interjút.

SIPOS JÚLIA–TRAUTMANN LÁSZLÓ



TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA 2016.

DÍJAZOTT DOLGOZATOK

ADÓJOG SZEKCIÓ

I. díj	Méhes Kata	Dohánygyártmányok jövedéki adójának gazdaságpolitikai hatásai, az optimális adóstruktúra kialakítása
II.-díj	Lencsés Rita	Társasági adó harmonizációs folyamatok az Európai Unióban
III.- díj	Chorfi Karim	General Anti-Avoidance Rules in the Hungarian tax system

EGÉSZSÉGÜGY-GAZDASÁGTAN SZEKCIÓ

I. díj	Beretzky Zsuzsanna	Pemphigusos betegek életminőségének vizsgálata Magyarországon
II. díj	Biró Gábor Horváth Balázs István	Hogyan lehet hatásosan szabályozni a dohányreklámokat?
III. díj	Kozma Luca Kata	A hálapénz hatása a magyar háztartások kiadásaira
III. díj	Sági Csilla	Hálapénz a szülészet-nőgyógyászat szakterületén, a magyar helyzet
Különdíj	Fónagy Fanni Marosi Martin Nagy Zsófia Réger Csilla	Megfizethető, hozzáférhető vagy teljes körű? – Az Egyesült Államok egészségügyi rendszerének trilemmája

EURÓPA SZEKCIÓ

I. díj	Augusztin Anna Vancsa Miklós Milán	Az Európai Központi Bank mennyiségi lazítási programjának vizsgálata
II. díj	Szűcs Krisztián	A visegrádi országok gazdasági konvergenciája a rendszerváltástól napjainkig

FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS ÉS KÖRNYEZETI MENEDZSMENT SZEKCIÓ

I. díj	Tamás Dániel	Homo reciprocans - a kölcsönösség embere. Újragondolt emberkép és boldogságfogalom
I. díj	Rottek Máté Vass Antal	Menni vagy e-menni? Ez itt a kérdés – avagy az elektromos autó magyarországi elterjedésének nehézségei, lehetőségei, stratégiái

FOLYAMATOK MENEDZSMENTJE, FEJLESZTÉSE SZEKCIÓ

I. díj	Bakos Csaba Péter Nemes Ágnes	Teljesítménymérés az egészségügyben és a Budai Egészségközpont példája
II. díj	Krátki Noémi	Társadalmi felelősség és versenylőny kapcsolata a forprofit vállalatok esetében